မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

မဟာဗျူဟာစီမံကိန်း (၂၀၂၀- ၂၀၂၄)

(ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးသည့် မူကြမ်း)

မာတိကာ

၁. စကားချီး: ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဝင်းမြ

၂. နိဒါန်း :

မဟာဗျူဟာစီမံကိန်း ၂၀၂၀- ၂၀၂၄ ရေးဆွဲခြင်း

၃. မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် :

တာဝန်နှင့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များ

ဆောင်ရွက်ချက်အကျဉ်းချုပ် ၂၀၁၄- ၂၀၁၈

၄. လက်ရှိအနေအထား

SWOT သုံးသပ်ချက်

ဦးစားပေးကိစ္စရပ်များ

၅. မျှော်မှန်းချက်၊ တာဝန်၊ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် စီမံချက်

စကားချီး

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏ ၂၀၂၀ ခုနှစ်မှ ၂၀၂၄ ခုနှစ်အထိ ဆောင်ရွက်မည့် မဟာဗျူဟာစီမံကိန်း ဖြစ်ပါသည်။ ၂၀၁၁ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၅ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏အမိန့်ကြော်ငြာစာအမှတ် ၃၄/၂၀၁၁ ဖြင့် ကော်မရှင်ကိုစတင်ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ခဲ့ပြီးနောက် ပထမဆုံးချမှတ်ခဲ့သည့်စီမံကိန်းသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၆ ခုနှစ်အထိ ကာလအတွက် အကျုံးဝင်ခဲ့ပါသည်။ လက်ရှိကော်မရှင်ကို ၂၀၁၄ခုနှစ် စက်တင်ဘာလ ၂၄ ရက်နေ့စွဲပါ ဥပဒေအရ ပြန်လည်ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကော်မရှင် ဥပဒေတွင်ပါရှိသည့် လုပ်ပိုင်ခွင့်များတွင် ရှင်းလင်းဖော်ပြထားသောလုပ်ငန်း တာဝန်များနှင့် အညီကော်မရှင်သည်ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အတွင်းရှိနိုင်ငံသားများ၏ အခြေခံအခွင့်အရေး များကိုမြှင့် တင်ရန်နှင့် ကာကွယ်ရန် အတွက် အစွမ်းကုန်ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ပါသည်။

ကော်မရှင်အနေဖြင့် အာရှပစိဖိတ်ဖိုရမ် အတွင်းရေးမှူးချုပ်ရုံး၏ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ၂၀၁၆ ခုနှစ်အထိ အကျုံးဝင်သည့် မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းကို အောက်ပါ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်၅ ရပ်ကိုအခြေခံ၍အကောင်အထည်ဖော်ရန် ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခဲ့ပါသည် --

၁။ လူ့အခွင့်အရေး အသိပညာပြန့်ပွားရေးနှင့်လူ့အခွင့်အရေးအားပေးထောက်ခံမှုကိုမြှင့်တင်ရန်

၂။ ဥပဒေများ၊ မူဝါဒများနှင့်အစီအစဉ်များသည် လူ့အခွင့်အရေးနှင့်ကိုက်ညီမှုရှိစေရန်အတွက် လွှတ်တော်နှင့်အစိုးရတို့အားကူညီရန်နှင့် အားပေးတိုက်တွန်းရန်

၃။ လူ့အခွင့်အရေးဖောက်ဖျက်မှုများကိုစောင့်ကြည့်၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးကာဖောက်ဖျက်ခံရသူများအား ကုစားမှု ရရှိရေးအတွက် ကူညီရန်

၄။နိုင်ငံတကာအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်း၌ လည်းကောင်း လူ့အခွင့်အရေးဥပဒေနှင့် လူ့အခွင့်အရေးယန္တရားများဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာစေရေးအတွက် ကမကထပြု ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အားပေး တိုက်တွန်းရန်

၅။ ဖြစ်နိုင်သမျှထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် အလို့ငှာ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏ ဖွဲ့စည်းမှု ပုံစံများနှင့်လုပ်ငန်းစဉ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်နှင့် ဝန်ထမ်းများအားလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရန်

ကော်မရှင်သည် လက်ရှိစီမံကိန်းရေးဆွဲချမှတ်ခြင်းမပြုနိုင်မီ ၂၀၁၄-၂၀၁၆ မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းကို ၂၀၁၆ခုနှစ် ကျော်လွန်သည့်တိုင်ကြိုးပမ်းအကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် လူ့အခွင့်

အရေးကိုလေးစားမြှင့်တင်ကာကွယ်စောင့်ရှောက် ဖြည့်ဆည်းသည့် မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်း တစ်ရပ် တည်ထောင်နိုင်ရေးအတွက်လည်း အပြုသဘော ပံ့ပိုးနိုင်ခဲ့ပါသည်။

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ၌ ကော်မရှင်သည် အာရှ ပစိဖိတ်ဖိုရမ်နှင့် ညှိနှိုင်းပြီးနောက်၊ စွမ်းဆောင်ရည် ဆန်းစစ်မှုသည် ကော်မရှင်၏ လူ့အခွင့်အရေးမြှင့်တင်ကာကွယ်ရေး ပိုမိုခိုင်မာစေရေးအတွက် လိုအပ်သော အချက်အလက်များ ရရှိစေနိုင်မည်ကို လက်ခံသဘောတူခဲ့ပါသည်။

ကော်မရှင်သည် ကုလသမဂ္ဂ ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအစဉ်၊ ကုလသမဂ္ဂ လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ မဟာမင်းကြီးရုံးနှင့် အာရှ ပစိဖိတ်ဖိုရမ် တို့၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၅ ရက် တနင်္လာနေ့မှ နိုဝင်ဘာလ ၁၆ ရက် သောကြာနေ့အထိ စွမ်းဆောင်ရည်ဆန်းစစ်မှု ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ဆန်းစစ်မှုတွင် ကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဝန်ထမ်းများ အားလုံး စုစုပေါင်း ၈၆ ယောက်တို့ ပါဝင်ခဲ့ကြပါသည်။

ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များ၊ ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြင်ပမှသက်ဆိုင်သူများအကြား ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ညှိနှိုင်းကြ ပြီးနောက် စွမ်းဆောင်ရည်ဆန်းစစ်မှုအရ ကော်မရှင်အတွက် ၃-၅ နှစ် မဟာဗျူဟာ စီမံကိန်းတစ်ရပ် ရေးဆွဲရန် ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပါသည်။ မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းတွင် အကောင်အထည်ဖော်ရေး၊ စောင့်ကြည့်ရေးနှင့် အကဲဖြတ်ရေးတို့ကို အောင်မြင်စေမည့် တိကျသော ရည်မှန်းချက်များနှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာသော လုပ်ငန်း စဉ် များ ပါဝင်ပါသည်။

သို့ဖြစ်ပါ၍ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏ မဟာဗျူဟာစီမံကိန်း (၂၀၂၀-၂၀၂၄) မူကြမ်းအပေါ်တွင် သဘောထားမှတ်ချက်များ ပေးကြပါရန် ဖိတ်ခေါ်အပ်ပါသည်။ အတည်ပြုချမှတ် ပြီးပါက မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းသည် ၎င်းတွင်ပါရှိသည့် ရည်မှန်းချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ရေးအတွက် လုပ်ငန်းလမ်းညွှန် အဖြစ် အသုံးပြုနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

ဝင်းမြ

ဥက္ကဋ္ဌ

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

နိဒါန်း

မဟာဗျူဟာစီမံကိန်း ၂၀၂၀-၂၀၂၄ ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ခြင်း

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏ မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်သည် အောက်ပါမူ (၂) ရပ်ပေါ်တွင် အခြေခံထားပါသည် -

- ကောင်းမွန်သည့်မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းဟူသည် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်လုံး ပါဝင်ပတ်သက်၍ တစ်ဦးတစ်ယောက်ချင်းစီ၏အမြင်များပါရှိရမည်ဖြစ်ပြီး အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်လုံးက ၎င်းစီမံကိန်းကို မိမိတို့ ကိုယ်ပိုင်အဖြစ်သတ်မှတ်၍ စီမံကိန်းကိုလည်းကောင်း၊ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မှုအတွက် လည်းကောင်း ခိုင်မာစွာဆုံးဖြတ်ပြီး ဖြစ်ရပါမည်။
- ကောင်းမွန်သည့်မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းဟူသည် ပြင်ပမှပါဝင်ပတ်သက်သူများ၏ အကြံဉာဏ်များနှင့် စိုးရိမ်မှုများကိုလက်ခံနိုင်ရမည်ဖြစ်ပြီး ၎င်းတို့၏ကျွမ်းကျင်မှုနှင့်အတွေ့အကြုံများကို အသိအမှတ်ပြုကာအဖွဲ့အစည်း၏အနာဂတ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆောင်ရွက်ရာ၌ ၎င်းတို့ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်ဖိတ်ခေါ်ရမည်ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် ၏မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်တွင် အဆင့်၃ဆင့်ပါဝင်ပါသည် --

၁။ ကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အကြီးတန်း အရာရှိများအပါအဝင် အားလုံးပါဝင်မှု ရှိသည့် လုပ်ငန်းစဉ်ဖြင့် မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းမူကြမ်းကို ရေးဆွဲခြင်း

၂။ မူကြမ်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကော်မရှင်မှ ဝန်ထမ်းအားလုံး၊ ပြင်ပမှ အဓိကသက်ဆိုင်သူများ ဖြစ်ကြသည့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်တို့ရှိ အစိုးရအေဂျင်စီများ အကြား ကျယ်ပြန့်စွာ ညှိနှိုင်းခြင်း

၃။ မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းမူကြမ်းကို စိစစ်တည်းဖြတ်ခြင်း၊ စီမံကိန်းချမှတ်ခြင်းနှင့် ၎င်းစီမံကိန်း ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရန် ပထမတစ်နှစ်တာလုပ်ငန်းစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်း

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ၌ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်က ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် အလုံးစုံ စွမ်းဆောင်ရည် ဆန်းစစ်မှုမှ တွေ့ရှိချက်များနှင့် အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များအရ စီမံကိန်းကို ရေးဆွဲခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်း အဆင့် (၁) အရ ဤညှိနှိုင်းပြုစုထားသည့် မူကြမ်းကို ရေးဆွဲခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်ရေးကော်မရှင်၏ မဟာဗျူဟာ စီမံကိန်း (၂၀၂၀-၂၀၂၄) အတွက် သဘောထားမှတ်ချက်များ ပေးနိုင်ပါရန် ဖြန့်ဝေအပ်ပါသည်။

ဤမဟာဗျူဟာစီမံကိန်းမူကြမ်း၌ ကော်မရှင်၏ အဆိုပြုမျှော်မှန်းချက်နှင့် တာဝန်ဖော်ပြချက်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ ၎င်းတွင် ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင် (၆) ရပ် ပါဝင်ပါသည်။ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင် တစ်ခုချင်းစီတွင် တစ်ရပ် သို့မဟုတ် တစ်ရပ်ထက်ပိုသော ရည်ရွယ်ချက်များ၊ သတ်မှတ်ထားသော မဟာဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်ရန် အချက်များ (အဓိကဆောင်ရွက်ရန်အချက်များ)၊ ရည်ရွယ်သည့် အုပ်စုများ၊ ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် အညွှန်းကိန်းများ ပါဝင်ပါသည်။ ညှိနှိုင်းမှုများပြုလုပ်ပြီး နောက်ဆုံး ရရှိမည့် မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းတွင် ဆောင်ရွက်ရန် အချိန်ကန့်သတ်ချက်များ ပါဝင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းကို အတည်ပြုပြီးနောက် ၂၀၂၀ ခုနှစ်အတွက် ပထမဆုံး နှစ်စဉ်လုပ်ငန်းစီမံချက်ကို ရေးဆွဲမည်ဖြစ်ပါသည်။

ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးခြင်း

ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များ၊ရည်မှန်းချက်များ၊ မဟာဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်ရန်အချက်များနှင့် ဆောင်ရွက်ပေးရန် သတ်မှတ်ထားသည့် ကိစ္စရပ်များ၊ ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် အညွှန်းကိန်းများတို့နှင့် ပတ်သက်၍ လူကြီးမင်း၏ သဘောထားမှတ်ချက်များနှင့် အကြံပြုချက်များကို ကော်မရှင်က ကြိုဆိုပါ သည်။

မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းမူကြမ်းတွင် ပြုစုထားသော အချက်များကို သဘောတူပါသလား။

ပိုကောင်းအောင် မည်ကဲ့သို့ ရေးသားသင့်ပါသနည်း။

မည်သည်တို့ ဖြည့်စွက်လိုပါသနည်း။

မည်သည်တို့ကို ပယ်ဖျက်သင့်ပါ သနည်း။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်

လုပ်ပိုင်ခွင့် နှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ

ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခြင်းနှင့် ရပ်တည်မှုအခြေအနေ

၂၀၁၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၅ ရက်နေ့တွင် ယခင် သမ္မတ ဦးသိန်းစိန်က ပြည်ထောင်စုအစိုးရ၏ အမိန့်ကြော်ငြာစာ (အမှတ် ၃၄/၂၀၁၁) ဖြင့် ကော်မရှင်ကို အဖွဲ့ဝင် ၁၅ ဦးဖြင့် စတင်ဖွဲ့စည်း တည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ ကော်မရှင်သည် ကနဦးအစတွင် သမ္မတရုံး၏ ဘတ်ဂျက်မှ ရန်ပုံငွေခွဲဝေချထားမှုအပေါ် မှီခိုခဲ့ရပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်မှစတင်၍ နိုင်ငံတော်၏ ဘဏ္ဍာငွေ တိုက်ရိုက်ခွဲဝေချထားပေးမှု ရရှိခဲ့ပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်ဥပဒေ (ဥပဒေအမှတ် ၂၁/၂၀၁၄၊ နောင်တွင် ကော်မရှင်ဥပဒေဟု ခေါ်ဆိုပါမည်) ကို ၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် ပြဋ္ဌာန်းပြီးနောက် ကော်မရှင်သည် ဥပဒေအရ

ဖွဲ့စည်းသည့် အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ဖြစ်လာပါသည်။ ကော်မရှင် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်သည့် ဥပဒေအရ ၂၀၁၄ခုနှစ်စက်တင်ဘာ ၂၄ ရက်နေ့တွင် အဖွဲ့ဝင် ၁၁ ဦးကို ၅နှစ် သက်တမ်းအတွက် ခန့်အပ်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်အောက်တိုဘာလတွင် အဖွဲ့ဝင် လေးဦးနုတ်ထွက်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၈ခုနှစ် ဧပြီလတွင် အဖွဲ့ဝင် သုံးဦးကို အစားထိုး ခန့်အပ်ခဲ့ပါသည်။

လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အခွင့်အာဏာနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ

ကော်မရှင် ဥပဒေပုဒ်မ ၂၂ တွင်ပြဋ္ဌာန်းထားသည့်အတိုင်း ကော်မရှင်၌ အောက်ပါ အခွင့်အာဏာနှင့် လုပ်ငန်းတာဝန်များ ရှိပါသည်-

(က) လူ့အခွင့်အရေးပညာပေးရေးနှင့် လူ့အခွင့်အရေးကို အများပြည်သူသိရှိစေရန် မြှင့်တင်ခြင်း

(ခ) နိုင်ငံတော်က ပါဝင်ချုပ်ဆိုသင့်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူ့အခွင့်အရေးစာချုပ်များကို အစိုးရအဖွဲ့သို့ အကြံပြုတင်ပြခြင်း

(ဂ) တည်ဆဲဥပဒေနှင့် အဆိုပြုထားသည့် ဥပဒေကြမ်းများသည် နိုင်ငံတော်က ပါဝင်ချုပ်ဆိုထားသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးစာချုပ်များနှင့် ကိုက်ညီမှု ရှိ၊ မရှိကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး လူ့အခွင့်အရေး မြှင့်တင်ရေးနှင့် ကာကွယ်ရေးအတွက် ပြဋ္ဌာန်းသင့်သည့် ဥပဒေများနှင့် အခြားဆောင်ရွက်သင့်သည်များကို အကြံပြုတင်ပြခြင်း

(ဃ) နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးစောင့်ကြည့်မှု ယန္တရားများသို့ တင်သွင်းမည့်အစီရင်ခံစာများပြုစုရာတွင် အစိုးရအဖွဲ့အားပံ့ပိုးကူညီခြင်း

(င) စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်းနှင့် ဖြစ်ပွားသည့်နေရာများသို့သွားရောက်ခြင်းတို့ အပါအဝင် လူ့အခွင့်အရေး ဖောက်ဖျက်ကြောင်းတိုင်တန်းချက်များကိုစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း

(စ) အကျဉ်းထောင်၊ အကျဉ်းစခန်း၊ အချုပ်ခန်းနှင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးစခန်းများကိုစစ်ဆေးခြင်း

(ဆ) အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ အလုပ်သမားသမဂ္ဂများနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ပညာရပ်ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအားလုံး၏ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေကို ပုံမှန်သုံးသပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ် အပါအဝင် အခြားသော နိုင်ငံအဆင့်၊ဒေသအဆင့်နှင့်နိုင်ငံတကာအဆင့် လူ့အခွင့်အရေးယန္တရားများနှင့် တိုင်ပင် ဆွေးနွေးခြင်း၊ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း

(ဇ) နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာနှင့် လိုအပ်ပါက အထူးအစီရင်ခံစာတို့ကို လွှတ်တော်၊ အစိုးရ သို့မဟုတ် နိုင်ငံတော်သမ္မတထံသို့ သင့်လျော်သလိုတင်သွင်းခြင်း

(ဈ) ကော်မရှင်၏ တာဝန်တစ်ရပ်ရပ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဆက်စပ်မှုရှိသည့် သို့မဟုတ် အထောက်အကူဖြစ်စေမည့် လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ခြင်း

ဤရည်ရွယ်ချက်များအတွက်၊ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါ နိုင်ငံသားများ၏ အခွင့်အရေးများ၊ ကမ္ဘာ့ လူ့အခွင့် အရေးကြေညာစာတမ်းပါ လူ့အခွင့်အရေးများနှင့် နိုင်ငံတော်က လိုက်နာရန်ရှိသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးစာချုပ်များ (လက်ရှိတွင် ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်၊ အမျိုးသမီး များအား ခွဲခြားဆက်ဆံသည့် ပုံသဏ္ဌာန်အားလုံးပပျောက်ရေး သဘောတူစာချုပ်၊ မသန်စွမ်းသူများ

အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်နှင့် စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအခွင့်အရေးတို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူစာချုပ်) တွင် ပါရှိသည့် လူ့အခွင့်အရေးများကို "လူ့အခွင့်အရေး" ဟု ကော်မရှင် ဥပဒေ၏ ပုဒ်မ ၂(ဂ) တွင် အဓိပ္ပါယ် ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။

အသိအမှတ်ပြုအဆင့်အတန်း

အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့အစည်းများဆိုင်ရာကမ္ဘာ့အဖွဲ့ကြီး ၏အဆင့်သတ်မှတ်ရေးဆိုင်ရာဆပ်ကော်မတီသည် ၂၀၁၅ခုနှစ် နိုဝင်ဘာလတွင် ကော်မရှင် ၏ အနေအထားကိုသုံးသပ်ပြီး 'ဘီ' အဆင့်အဖြစ် အသိအမှတ် ပြုခဲ့ပါသည်။

'ဘီ' အဆင့်သတ်မှတ်ရန်အတွက် အကြံပြုတိုက်တွန်းရာတွင် အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေး အဖွဲ့အစည်းများဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့အဖွဲ့ကြီး၏အဆင့်သတ်မှတ်ရေးဆိုင်ရာဆပ်ကော်မတီက အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြခဲ့ပါသည် -

> "အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းကို ဥပဒေပြဌာန်း၍ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ခြင်းကို ဆပ်ကော်မတီက ကြိုဆိုပါသည်။ လူ့အခွင့်အရေး ကျင့်သုံးရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အဓိကသက်ဆိုင်သူများအားအသိပညာပေးရန် ကော်မရှင်၏ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးအစီအစဉ်ကို အထူးမှတ်သားလျက်၊ ကော်မရှင်သည် စိန်ခေါ်မှုများရှိနေသည့်အကြားမှ လူ့အခွင့်အရေးမြှင့်တင်ရန် ဆက်လက်ကြိုးပမ်းအားထုတ်နေမှုကိုဆပ်ကော်မတီက ချီးကျူး ဂုဏ်ပြုပါသည်။"

မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်အတွက် 'အေ' အဆင့် ရရှိရန် ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စရပ်များကို အဆင့်သတ်မှတ်ရေးဆိုင်ရာ ဆပ်ကော်မတီက သတ်မှတ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ဆပ်ကော်မတီက ကော်မရှင်အား ၎င်း၏ လုပ်ပိုင်ခွင့်များ ဆောင်ရွက်ရာတွင် ကျယ်ပြန့်စွာ၊ လွတ်လပ်စွာနှင့် ရည်ရွယ်ချက်ရှိရှိ ဆောင်ရွက်ရန် နှင့် အားလုံး၏ လူ့အခွင့်အရေး မြှင့်တင်ရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းခဲ့ပါသည်။ ဆပ်ကော်မတီ၏ တိုက်တွန်းချက် အတော်များများကို မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်က အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတကာ ဆက်ဆံရေး

ကော်မရှင်သည် အရှေ့တောင်အာရှ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းများဖိုရမ် (SEANF) ၏ အဖွဲ့ဝင် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အာရှပစိဖိတ်အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းများဖိုရမ် (APF)၏ တွဲဖက် အဖွဲ့ဝင် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းများဆိုင်ရာ ကမ္ဘာ့အဖွဲ့ကြီး (GANHRI)၏ အဖွဲ့ဝင်အဖြစ်လည်းကောင်း ပါဝင် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၂၀၁၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၉ ခုနှစ်အတွင်း ဆောင်ရွက်ချက် အကျဉ်းချုပ်

ကော်မရှင်၏ ပထမမြောက် မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၄ ခုနှစ် မှ ၂၀၁၆ ခုနှစ် အထိဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ကော်မရှင်သည် စီမံကိန်းတွင် ဖော်ပြပါရှိသည့် ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များနှင့် ဆောင်ရွက်ရန် အချက်များကို လက်ရှိ အချိန်အထိ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

အဆိုပါ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များမှာ-

ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်(၁)- လူ့အခွင့်အရေးအသိပညာပြန့်ပွားရေးနှင့်လူ့အခွင့်အရေးအားပေးထောက်ခံမှုကိုမြှင့်တင်ရန်

ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်(၂)- ဥပဒေများ၊ မူဝါဒများနှင့်အစီအစဉ်များသည် လူ့အခွင့်အရေးနှင့်ကိုက်ညီမှုရှိစေရန်အတွက် လွှတ်တော်နှင့်အစိုးရတို့အားကူညီရန်နှင့် အားပေးတိုက်တွန်းရန်

ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်(၃)- လူ့အခွင့်အရေးဖောက်ဖျက်မှုများကိုစောင့်ကြည့်၍ စုံစမ်းစစ်ဆေးကာ ဖောက်ဖျက်ခံရသူများအား ကုစားမှု ရရှိရေးအတွက် ကူညီရန်

ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်(၄)- နိုင်ငံတကာအနေဖြင့်လည်းကောင်း၊ ပြည်တွင်း၌ လည်းကောင်း လူ့အခွင့်အရေးဥပဒေနှင့် လူ့အခွင့်အရေးယန္တရားများဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်လာစေရေးအတွက် ကမကထပြု ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် အားပေး တိုက်တွန်းရန်

ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်(၅)- ဖြစ်နိုင်သမျှထိရောက်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာစေရန် အလို့ငှာ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏ ဖွဲ့စည်းမှုပုံစံများနှင့်လုပ်ငန်းစဉ်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်နှင့် ဝန်ထမ်းများအားလေ့ကျင့်သင်ကြားပေးရန်

လက်ရှိ အနေအထား

SWOT နည်းလမ်းအရ သုံးသပ်မှု

စွမ်းဆောင်ရည်ဆန်းစစ်မှုဆောင်ရွက်စဉ်တွင် ကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်များ၊ ဝန်ထမ်းများနှင့် ပြင်ပမှ သက်ဆိုင်သူများသည် ကော်မရှင်၏ အားသာချက်များ၊ အားနည်းချက်များနှင့် စိန်ခေါ်မှုများကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါသည်။ ကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးများသည် မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလုပ်ငန်း၏ ကဏ္ဍတစ်ရပ်အနေဖြင့် ကော်မရှင်၏ အားသာချက်များနှင့် အားနည်းချက်များကို အသေးစိတ်သုံးသပ်ခဲ့ကြပါသည်။ ထို့ပြင် ကော်မရှင်အတွက် အခွင့်အလမ်းနှင့် အခက်အခဲများကိုလည်း သတ်မှတ်နိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

အားသာချက်များ (အကျဉ်းချုပ်)

- ကော်မရှင်ကို ဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းခြင်း
- ကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌကို ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးအဆင့်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ အဖွဲ့ဝင်များကို ဒုတိယဝန်ကြီး အဆင့်အဖြစ်လည်းကောင်း သတ်မှတ်ခြင်း
- ပိုမိုလေ့လာလိုစိတ်၊ ပိုမိုလုပ်ကိုင်လိုစိတ်ရှိပြီး လုပ်ငန်းအပေါ် သစ္စာရှိသည့် ဝန်ထမ်းများ ရှိခြင်း

- ဘဏ္ဍာငွေကြေးကို လွတ်လပ်စွာ သုံးစွဲနိုင်မှု တိုးတက်လာခြင်း၊ သီးခြားဘတ်ဂျက် ရရှိခြင်း
- ရုံးခွဲများ စတင်ဖွင့်လှစ်လာခြင်း
- လွှတ်တော်နှင့် ဆက်ဆံရေး
- တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ်အားလုံးတို့သို့ လူ့အခွင့်အရေး အသိပညာမြှင့်တင်ရေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိခြင်း
- အကျဉ်းထောင်၊ အကျဉ်းစခန်း၊ အချုပ်ခန်းနှင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးစခန်း တို့သို့ စောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်းနှင့် အဆိုပါတို့၌ တိုးတက်မှုများ တွေ့ရှိရခြင်း
- ရွေးကောက်ပွဲစောင့်ကြည့်လေ့လာခြင်း
- ကော်မရှင်၏ တိုင်တန်းမှုလုပ်ငန်းစဉ်အပေါ် အစိုးရဌာနများက လေးစားမှုရှိခြင်း
- ကော်မရှင်၏ ဥပဒေနှင့် မူဝါဒအပိုင်းဆိုင်ရာ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များအပေါ် နိုင်ငံတော် သမ္မတ၏ လက်ခံတုံ့ပြန်မှုများ
- အမျိုးသမီးရေးရာ၊ ကလေးသူငယ်အခွင့်အရေး၊ မသန်စွမ်းသူအခွင့်အရေး၊ လူကုန်ကူးမှု တိုက်ဖျက်ရေးနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးကော်မတီတို့၌ ကော်မရှင်က အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခြင်း
- ကမ္ဘာ့နိုင်ငံအားလုံး၏ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေကို ပုံမှန်သုံးသပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ် (UPR) ၌ ကော်မရှင်က ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်း
- SEANF၊ APF နှင့် GANHRI တို့တွင် အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ပါဝင်ခြင်း

အားနည်းချက်များ (အကျဉ်းချုပ်)

- ကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်များအကြား ကျား-မ မျှတမှုမရှိခြင်းနှင့် မတူကွဲပြားစွာ ပါဝင်မှု အကန့်အသတ်ရှိခြင်း
- ဝန်ထမ်းများ၏ အုပ်ချုပ်မှုအဆင့်များတွင် ကျား-မ မျှတမှုမရှိသေးခြင်း
- ဝန်ထမ်းများအကြား မတူကွဲပြားစွာ ပါဝင်မှုမရှိခြင်း
- ကောင်းစွာ ကျွမ်းကျင်သည့် ဝန်ထမ်းများ ခန့်အပ်ရန်နှင့် ထိန်းထားရန် အခက်အခဲရှိခြင်း
- မူဝါဒရေးရာ သုတေသနပြုမှု စွမ်းဆောင်ရည်မရှိခြင်း

ထို့ပြင် ကော်မရှင်၌ အောက်ပါအားနည်းချက်များလည်း ရှိပါသည်-

- အများပြည်သူအကြား ကော်မရှင်၏ အကြောင်း သိရှိမှု အကန့်အသတ်ရှိခြင်း
- လူ့အခွင့်အရေးမြှင့်တင်ရေးနှင့် အသိပညာ ပြန့်ပွားရေး ဆောင်ရွက်ရန် နည်းလမ်းများနှင့် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများ သုံးစွဲမှုတို့တွင် အကန့်အသတ်ရှိခြင်း
- ပြည်နယ်များမှ တိုင်တန်းချက် ရရှိမှု နည်းပါးခြင်း
- အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု အကန့်အသတ်ရှိခြင်း

ကော်မရှင်၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုကို ထိပါးစေပြီး ကော်မရှင်အတွက် စိန်ခေါ်မှုများ ဖြစ်စေသည့် ပြင်ပ အခြေအနေများတွင် ထူးခြားသည့် အကြောင်းအချက်များ ရှိပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ဒီမိုကရေစီအသွင်

ကူးပြောင်းရေး ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ လူ့အခွင့်အရေးကို နားလည်မှုနည်းပါး ပါသည်။ ကိစ္စရပ်များစွာတွင် အာဏာပိုင်များကိုဆန့်ကျင်၍ တိုင်တန်းမှု သို့မဟုတ် ပြောဆိုမှု ပြုလုပ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်မည့် တုန့်ပြန်မှုဂယက်ကို ပြည်သူများက စိုးရိမ်ကြောင့်ကြလျက်ရှိကြပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း၌ ပြည်တွင်းရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်ကြရသူများ၊ တိုက်ပွဲဖြစ်ပွားသည့် ဒေသရှိ ပြည်သူများ၊ နယ်စပ်ဒေသရှိ ပြည်သူများနှင့် နိုင်ငံမဲ့များ ရှိကြပြီး ၎င်းတို့သည် ဘေးဖယ်ခံထားရဆုံးသူများ ဖြစ်ကြပါသည်။ ကော်မရှင်သည် ဤကိစ္စများကို လုပ်ဆောင်ရန် နှင့်အများပြည်သူတို့၏ ယုံကြည်မှု တည်ဆောက်ရန် အရေးကြီးကြောင်းကို သိရှိနားလည်ပါသည်။

ဦးစားပေးကိစ္စရပ်များ

ကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဝန်ထမ်းများက အောက်ပါကိစ္စရပ်များကို မြန်မာနိုင်ငံ၌ အရေးပါသော လူ့အခွင့်အရေး ကိစ္စရပ်များအဖြစ် သတ်မှတ်ကြပါသည်-

- ကျား-မ၊ လူမျိုးနှင့် ဘာသာကို အခြေပြု၍ ခွဲခြားဆက်ဆံမှုများ
- ပဋိပက္ခများနှင့် ဘာသာရေးသဟဇာတမဖြစ်မှုတို့ကြောင့် ပေါ်ပေါက်လာသည့် လူမှုရေး သဟဇာတမဖြစ်မှုများ
- ညှင်းပမ်းနှိပ်စက်မှုများ
- အမျိုးသမီးများအခွင့်အရေးနှင့် လွတ်လပ်ခွင့်များ ဖေါက်ဖျက်ခြင်း (အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှု၊ လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အကြမ်းဖက်မှု၊ အရွယ်မရောက်သေးသည့် မိန်းကလေးများအား လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ အမြတ်ထုတ်မှု)
- ကလေးသူငယ်များ၏ အခွင့်အရေးများကိုဖေါက်ဖျက်ခြင်း (အမြတ်ထုတ်ခြင်း၊ အဓမ္မစေခိုင်းခြင်း၊ လမ်းပျော်ကလေးများကိစ္စ)
- ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဆိုင်ရာ အခွင့်အရေးများ ဖေါက်ဖျက်ခြင်း
- ကျောင်းနေကလေးသူငယ်များနှင့် အများပြည်သူများ၌ လူ့အခွင့်အရေးဗဟုသုတ မရှိခြင်း
- အလုပ်ခွင်အခြေအနေ နိမ့်ကျခြင်းနှင့် အလုပ်သမားအခွင့်အရေးမရှိခြင်း/ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းနှင့် လူ့အခွင့်အရေးကိစ္စရပ်များ
- အသက်ကြီးသူများအတွက် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု
- အခြားနိုင်ငံများတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နေသည့် မြန်မာရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများနှင့် မြန်မာနိုင်ငံတွင် လုပ်ကိုင်နေသည့် အခြားနိုင်ငံသားများတို့နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် ကိစ္စရပ်များ
- မသန်စွမ်းသူများအခွင့်အရေး (လိင်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဖေါက်ဖျက်မှု၊ မဲပေးပိုင်ခွင့်)
- ပြည်သူများ၏ စီးပွားရေး၊ လူမှုရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအခွင့်အရေးများ
- လူကုန်ကူးမှုများ

မျှော်မှန်းချက်၊ တာဝန်၊ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် စီမံချက်

မျှော်မှန်းချက်

လူ့အခွင့်အရေးကို လေးစား၊ မြှင့်တင်၊ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်၊ ဖြည့်ဆည်းသည့် မြန်မာ့လူ့အဖွဲ့အစည်း ပေါ်ပေါက်ရေး

တာဝန်ဖော်ပြချက်

ကျွန်ုပ်တို့သည် မိမိတို့၏ မျှော်မှန်းချက်အောင်မြင်စေရန်အလို့ငှာ လူ့အခွင့်အရေး မြှင့်တင်ရေးနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးတို့ မှတစ်ဆင့် လူ့ဂုဏ်သိက္ခာ၊ လွတ်လပ်မှု နှင့် တန်းတူရည်တူရှိမှုတို့ကို လေးစားမှု ရှိရေးအတွက် စိတ်အားထက်သန်စွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရေး

ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များ

၁။ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်အပေါ် ပြည်သူလူထုက ပိုမို၍ ယုံကြည်အားထား လာစေရေး

၂။ လူ့အခွင့်အရေးပညာပေးရေးနှင့် အများပြည်သူသိရှိစေရေး တို့ကို ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် မြန်မာ နိုင်ငံ၌ လူ့အခွင့်အရေးယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ် ဖန်တီးရေး

၃။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ လူ့အခွင့်အရေးဖောက်ဖျက်မှုများ လျှော့ချရေး

၄။ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးစာချုပ်များတွင် ပါဝင်ချုပ်ဆိုခြင်းမှတစ်ဆင့် လူ့အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် မြှင့်တင်ရေး

၅။ နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးယန္တရားများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ထိတွေ့ဆောင်ရွက်ခြင်းမှတစ်ဆင့် လူ့အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် မြှင့်တင်ရေး

၆။ မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏ အဆင့်အားလုံးတွင် အရည်အချင်းပြည့်ဝပြီး လုပ်ငန်းအပေါ် သစ္စာရှိသည့် ဝန်ထမ်းများ ပါဝင်သည့် ဝန်ထမ်းအဖွဲ့တစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာစေရေး

ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များ သည် ကျယ်ပြန့်ပြီး ရေရှည်တွင် ရရှိမည့် အကျိုးရလဒ်များ အတွက် ကော်မရှင်က လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စရပ်များကို ရည်ညွှန်းပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်များ ဆိုသည်မှာ ကာလလတ်အတွက် ကော်မရှင်က ရည်ရွယ်သည့် ကိစ္စရပ်များဖြစ်ပါသည်။

မဟာဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်ချက်များ ဆိုသည်မှာ ရည်ရွယ်ချက်များ အောင်မြင်ရေးအတွက် ကော်မရှင်၏ အဓိကဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စရပ်များ ဖြစ်ပါသည်။

ရည်ရွယ်သည့် အုပ်စုများ ဆိုသည်မှာ ကော်မရှင်၏ မဟာဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်ချက်များကို အဓိက ထား၍ လုပ်ဆောင်ပေးရန် သတ်မှတ်သည့် အုပ်စုများဖြစ်သည်။

ဆောင်ရွက်ချက်များ ဆိုသည်မှာ မဟာဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်ချက်များကို မည်ကဲ့သို့ အကောင် အထည်ဖော်မည်ကို ဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရည်ညွှန်းကိန်းများ ဆိုသည်မှာ ကော်မရှင်၏ မဟာဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ဆောင်ရွက်ချက်များသည် ရည်ရွယ်ချက်များအပေါ် အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်မှုကို ကော်မရှင်က မည်ကဲ့သို့ စောင့်ကြည့်မည်ကို ရှင်းလင်းဖော်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင် (၁) - မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်အပေါ် ပြည်သူလူထုက ပိုမို၍ ယုံကြည်အားထား လာစေရေး			
၁.၁ရည်ရွယ်ချက် - ပါရီအခြေခံမူကို အပြည့်အဝလိုက်နာသည့် အမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းအဖြစ် ကော်မရှင်၏ လုပ်ဆောင်ချက် ထိရောက် မှုကို ပြသရန်			
မဟာဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်ချက်များ	**ရည်ရွယ်သည့် အုပ်စုများ (အခွင့်အရေးရရှိသူနှင့် လုပ်ဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသူများ)**	**ဆောင်ရွက်ချက်များ**	**ရည်ညွှန်းကိန်းများ**
မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လူ့အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ ခိုင်မာစေရေးအတွက် လုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့်အခြားဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ ပြင်ဆင်ချက်များ အားကောင်းစေရန် မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင် ဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်ကို တွန်းအားပေး ခြင်း	နိုင်ငံတော်သမ္မတ အစိုးရအရာရှိများ ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော် ပြည်ထောင်စု တရားသူကြီးချုပ်	ဥပဒေပြင်ဆင်ချက်ရေးဆွဲ ပြင်ဆင်ခြင်း ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲရေးအတွက် သက်သေခံချက်နှင့် ကြောင်းကျိုး ဖော်ပြချက်များ သာဓကများ တင်ပြခြင်း ကော်မရှင်ဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက် ပြဋ္ဌာန်းရန် သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်များကို ထောက်ခံ တင်ပြခြင်း	မြန်မာနိုင်ငံ အမျိုးသား လူ့အခွင့်အရေး ကော်မရှင်ဥပဒေ ပြင်ဆင်ချက်နှင့် အခြား ဆက်စပ်သော ဥပဒေပြင်ဆင်ချက်များ
ဝေးလံခေါင်းပါးသည့်ဒေသ ရှိ အများပြည်သူ အပါအဝင် ပြည်သူအားလုံး ကော်မရှင်နှင့် လွယ်ကူစွာ ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်	အထူးသဖြင့် ဝေးလံခေါင်ပါး သည့် ဒေသ အပါ အဝင် ပဋိပက္ခဖြစ်နေသည့် ဒေသ များ IDP စခန်း များ နှင့် နယ်စပ်ဒေသရှိ ကျေးလက်များ	ရုံးခွဲများ ဖွင့်လှစ်ရန်အတွက် ဦးစားပေး နေရာများ ဆုံးဖြတ်ခြင်း ရုံးခွဲအသစ်များအား ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးအသီးသီး တွင် နှစ်စဉ်ဖွင့်လှစ်ခြင်း	ဖွင့်လှစ်သည့် ရုံးခွဲအရေအတွက်

	လူငယ်များနှင့် အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများ	ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း၊ စောင့်ကြည့် လေ့လာခြင်း၊အသိပညာပြန့်ပွားရေး လုပ် ဆောင်ခြင်း၊ ဒေသခံများနှင့် လူ့အခွင့်အရေး ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပခြင်း စသည့် ဆောင်ရွက်ချက်များ တိုးမြှင့်ခြင်းဖြင့် ဝေးလံသော ဒေသနှင့် ထိတွေ့မှုတိုးချဲ့ခြင်း ညှိနှိုင်းရေးအဖွဲ့ ဖွဲ့စည်းရန်အတွက် ရေးဆွဲဆောင်ရွက် ခြင်းအပါအဝင် လူငယ်များနှင့် တွေ့ထိမှု တိုးမြှင့်ရေး အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပုံမှန် တွေ့ဆုံခြင်း	*ကွင်းဆင်းစစ်ဆေး သည့်အရေအတွက် *စောင့်ကြည့်သည့် ခရီးစဉ် အရေအတွက်; *နေပြည်တော်နှင့် ရန်ကုန်တို့မှ ဝေးကွာသည့်ဒေသများတွင် လူ့အခွင့်အရေး အသိပညာပေးရေး နှင့် ဆွေးနွေးပွဲ အရေအတွက် *လူငယ်များ၊ အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တွေ့ဆုံခြင်း
၁.၂ ရည်ရွယ်ချက်- ပွင့်လင်းမြင်သာမှု၊ တာဝန်ခံမှုတို့နှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကော်မရှင်အကြောင်း အများပြည်သူအကြား ပိုမိုသိရှိစေရန်			
ကော်မရှင်အတွက် ထောက်ခံအားပေးမှု လုပ်ငန်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး မဟာဗျူဟာတို့ကို ရေးဆွဲ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း	မီဒီယာ၊ အများပြည်သူနှင့် ဦးစားပေး ရမည့် ရည်ရွယ်သည့်အုပ်စုများ	ကော်မရှင်တွင် ဆက်သွယ်ရေး/ မီဒီယာ ယူနစ်တစ်ရပ် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခြင်းနှင့် ကျွမ်းကျင်သူများခန့်အပ်ခြင်း ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ကော်မရှင်ရုံး အကြီးတန်းအရာထမ်းများအား လေ့ကျင့်သင်တန်း ပေးခြင်း	ကော်မရှင်နှင့် လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေ တို့နှင့် စပ်လျဉ်းသည့် မီဒီယာတွင် ဖော်ပြပါရှိမှုကို စောင့်ကြည့်ရန် ကော်မရှင်က ပို့ချသည့် လူ့အခွင့်အရေး ပို့ချချက်များ/သင်တန်းများ၏ အရေအတွက် နှင့် ရလဒ်များ

<table>
<tr><td colspan="4">ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင် (၂)- လူ့အခွင့်အရေးပညာပေးရေးနှင့် အများပြည်သူသိရှိစေရေး တို့ကို ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် မြန်မာ နိုင်ငံ၌ လူ့အခွင့်အရေးယဉ်ကျေးမှုတစ်ရပ် ဖန်တီးရေး</td></tr>
<tr><td colspan="4">၂.၁ ရည်ရွယ်ချက် - လူ့အခွင့်အရေးလေးစားရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လူ့အခွင့်အရေး အခြေအနေတိုးတက် ကောင်းမွန်လာစေရန်အတွက် ကော်မရှင်၏ ပညာပေးရေးနှင့် မြှင့်တင်ရေး ဆောင်ရွက်ချက်များက ပြည်သူ များနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ၏ ဗဟုသုတ၊စွမ်းရည်၊ နားလည်မှုနှင့် စွမ်းဆောင်ရည်တို့ တိုးမြင့်စေရန်</td></tr>
<tr><th>မဟာဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်ချက်များ</th><th>ရည်ရွယ်သည့် အုပ်စုများ
(အခွင့်အရေးရရှိသူနှင့်
လုပ်ဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသူများ)</th><th>ဆောင်ရွက်ချက်များ</th><th>ရည်ညွှန်းကိန်းများ</th></tr>
<tr><td>လူ့အခွင့်အရေး ပညာပေးရေး မဟာ ဗျူဟာ နှင့် နှစ်စဉ် အကောင်အထည် ဖော်ရေး စီမံချက်တို့ကို ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ရန်</td><td>အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ

အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ

တတ်သိပညာရှင်များ</td><td>လူ့အခွင့်အရေးပညာပေးရေးစီမံချက် ရေးဆွဲရာတွင် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ တတ်သိပညာရှင်များနှင့် ညှိနှိုင်းခြင်း

လူ့အခွင့်အရေး အသိပညာ ပေးခြင်း ဆိုင်ရာ နှစ်စဉ် လုပ်ငန်းစီမံချက် ရေးဆွဲရာ တွင် အောက်ပါ တို့ ပါဝင်လျက်ရေးဆွဲခြင်း

• ပြည်သူများ၊ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်း များနှင့် တတ်သိပညာရှင်များအတွက် လေ့ကျင့် သင်တန်းပေးရေးနှင့် အသိပညာ မြှင့်တင် ရေးအစီအစဉ်
• လူ့အခွင့်အရေး မြှင့်တင်ရေး ဌာနမှ ဝန်ထမ်းများအတွက် သင်တန်းသား ဗဟိုပြု သက်ကြီး ပညာရေး ခေတ်မီ</td><td>မဟာဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင် အထည်ဖော်မှုအစီရင်ခံစာများကို ထုတ်ဝေ ခြင်း

ကော်မရှင်၏နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာတွင် ဆောင်ရွက်ချက်နှင့် အကဲဖြတ်ချက်တို့နှင့် ပတ်သက်သည့်အချက်အလက်များ ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း</td></tr>
</table>

		နည်းစနစ် များဖြင့် သင်တန်း နည်းပြများ အား ပို့ချခြင်း • မီဒီယာနှင့် ပုံမှန်တွေ့ဆုံခြင်း	
မတူညီသော ဦးတည်အုပ်စုများအတွက် လူ့အခွင့်အရေး ပညာပေးရေးဆိုင်ရာ လက်စွဲများ ပြုစုရန်နှင့် မြန်မာနိုင်ငံရှိ အဓိက ဘာသာ စကားအားလုံးနှင့် ကွဲပြားသော ပုံစံဖြင့် ရုပ်သံ သင်ကြားမှု စနစ် အပါ အဝင် သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကို ပြုစု ဆောင်ရွက်ရန်	တပ်မတော်၊ ရဲတပ်ဖွဲ့၊ တရားရေး၊ အများပြည်သူ၊ ကလေးသူငယ်များ၊ လူငယ်များ၊ မသန်စွမ်းသူများ၊ ပဋိပက္ခဒေသများမှ ပြည်သူများနှင့် IDP များ	ပြည်နယ်၊ တိုင်းဒေသကြီး၊ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရ ဒေသများနှင့် ကျေးရွာ/ ရပ်ကွက်ရှိ ပြည်သူများအား အောက်ပါ နည်းလမ်းများဖြင့် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သတင်း အချက် အလက်များ ဖြန့်ဝေခြင်း • မြို့နယ်များအတွင်းရှိ ပြည်သူ များအား လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဟောပြောပွဲများ/ စကားဝိုင်းများ ကျင်းပခြင်း • ကျေးရွာ/ ရပ်ကွက်ရှိ ပြည်သူ များအား လူ့အခွင့်အရေး ဆိုင်ရာ ဟောပြောပွဲများ/ စကားဝိုင်း များ ကျင်းပ ခြင်း • လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံ သင်တန်းများ၊ • ပြည်နယ်၊ တိုင်းဒေသကြီး၊ ခရိုင်နှင့် မြို့နယ်များရှိ အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများ၊ • အများပြည်သူအတွက် အခြေခံနှင့် အဆင့်မြင့်လူ့အခွင့်အရေး သင်တန်း များ • ဒေသအဆင့် CRC၊ CEDAW, နှင့် CRPD ကော်မတီများအတွက် အလုပ်ရုံ ဆွေးနွေးပွဲများ • လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ဆရာဖြစ်သင်တန်းများ	ကဏ္ဍတစ်ခုစီအတွက် ဆောင်ရွက်ထားမှု အရေအတွက် ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ရလဒ်များ ပါရှိသည့် အစီရင်ခံစာ အကျဉ်းချုပ်များ ပြီးစီးခဲ့သည့် ဆောင်ရွက်ချက်များအပေါ် အကဲဖြတ်ခြင်းများ ပါဝင်သည့် ကော်မရှင်၏ နှစ်ပတ်လည်အစီရင်ခံစာ

		• ဗဟိုဝန်ထမ်းလေ့ကျင့်ရေးတက္ကသိုလ်၊ တပ်မတော် သင်တန်းကျောင်းများ၊ စစ်ဦးစီး တက္ကသိုလ်၊ နိုင်ငံတော် ကာကွယ်ရေး တက္ကသိုလ်၊ ရဲသင်တန်း ကျောင်းများနှင့် ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးဌာန လက်အောက်ရှိ သင်တန်းကျောင်းများကို လူ့အခွင့်အရေးသင်ခန်းစာ ပို့ချခြင်း • အများပြည်သူ အသိပညာ ပြန့်ပွားရေးအတွက် ရုပ်သံ အထောက်အကူ ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ခြင်း • အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာနေ့များ ကျင်းပခြင်းအားဖြင့် လူမှုအသိုက်အဝန်း အတွင်း၌ လူ့အခွင့်အရေး အသိပညာ မြှင့်တင်ခြင်း • UDHR နှင့် အခြားလူ့အခွင့်အရေး စာရွက်စာတမ်းများကို အဓိက တိုင်းရင်းသား ဘာသာစကားများသို့ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေခြင်း၊ • အများပြည်သူ အသိပညာ ပြန့်ပွားရေးအတွက် ရုပ်သံအထောက်အကူ ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ခြင်း	

		• အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာနေ့များ ကျင်းပခြင်းအားဖြင့် လူမှုအသိုက်အဝန်းအတွင်း၌ လူ့အခွင့်အရေး အသိပညာမြှင့်တင်ခြင်း • UDHR နှင့် အခြားလူ့အခွင့်အရေးစာရွက်စာတမ်းများကို အဓိကတိုင်းရင်းသား ဘာသာစကားများသို့ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်းနှင့် ဖြန့်ဝေခြင်း၊	
ကျောင်းများတွင် လူ့အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ ပြိုင်ပွဲများကျင်းပရန်	ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများ	• ကျောင်းများတွင် လူ့အခွင့်အရေးနှင့် စပ်လျဉ်း သည့် ပန်းချီ၊ စာစီစာကုံး၊ ကဗျာ၊ကျပန်း စကားပြောနှင့် သီချင်း ပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပခြင်း • ကော်မရှင်တွင် ကလေးသူငယ် အခွင့်အရေး ဆိုင်ရာ ဌာနခွဲ ဖွဲ့စည်းထားရှိခြင်း	ကျောင်းများတွင် ကျင်းပသည့် ပြိုင်ပွဲ အရေအတွက် ကျောင်းများနှင့် ထိတွေ့ ဆောင်ရွက်ချက်များအပေါ် အကဲဖြတ်ခြင်းများ ပါဝင် သည့် ကော်မရှင်၏ နှစ်ပတ်လည် အစီရင် ခံစာ ကော်မရှင်တွင် ကလေးသူငယ် အခွင့်အရေး ဆိုင်ရာဌာနခွဲ ထားရှိခြင်း

ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင် (၃)- မြန်မာနိုင်ငံ၌ လူ့အခွင့်အရေးဖောက်ဖျက်မှုများ လျှော့ချရေး			
၃.၁ ရည်ရွယ်ချက်- တိုင်တန်းချက်များလက်ခံခြင်းနှင့် စောင့်ကြည့်ခြင်းအပေါ် ကော်မရှင်၏ အဓိကထားပြီး ထိရောက်စွာဆောင်ရွက်ချက်များသည် လူ့အခွင့်အရေး ဖောက်ဖျက်ခံရမှုများကို ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုနှင့် လျှော့ချမှုအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေရန်			
မဟာဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်ချက်များ	**ရည်ရွယ်သည့် အုပ်စုများ (အခွင့်အရေးရရှိသူနှင့် လုပ်ဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသူများ)**	**ဆောင်ရွက်ချက်များ**	**ရည်ညွှန်းကိန်းများ**
စနစ်တကျစောင့်ကြည့်ရေးအတွက် သွားရောက်ရန်	• အကျဉ်းထောင်၊ အကျဉ်းစခန်း၊ အချုပ်ခန်းနှင့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးစခန်းများ • ဘိုးဘွားရိပ်သာများ • IDP စခန်းများ • လူငယ်လေ့ကျင့်ရေးသင်တန်းကျောင်းများ • စိတ်ကျန်းမာရေးဆေးရုံများ • ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားသည့် နေရာဒေသများ	စစ်ဆေးခြင်းနှင့် စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများသို့ သုံးသပ်ချက်များနှင့် အကြံပြုချက်များ ပေးပို့ခြင်း အာဏာပိုင် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခြင်း ဥပဒေဆိုင်ရာ စာချုပ်စာတမ်းများကို ပြင်ဆင်ရန် အကြံပြုတိုက်တွန်းခြင်း (အကျဉ်းထောင်လက်စွဲ)	ကော်မရှင်၏ စောင့်ကြည့်ရန် သွားရောက်ခြင်းမှ တွေ့ရှိချက်များအပေါ် အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များကို ပိုမို၍ လက်ခံ အကောင်အထည် ဖော်လာခြင်း
ကြီးမားကျယ်ပြန့်သော လူ့အခွင့်အရေး ဖောက်ဖျက်မှုများကို ပြည်သူ့စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ပြုလုပ်ရန်နှင့် အများပြည်သူသို့	ပဋိပက္ခကြောင့် ထိခိုက်နစ်နာသူများ၊	သီးခြား လူ့အခွင့်အရေးကိစ္စရပ်များနှင့် ရွေးချယ်ထားသော ကိစ္စရပ်များကို စိစစ်ခြင်း	တိုင်တန်းသူများနှင့် တိုင်တန်းခံရသူများ အပါအဝင် တိုင်တန်းချက်များတွင် ပါဝင်သူများနှင့် ပတ်သက်သည့် လေ့လာ ဆန်းစစ်

အစီရင်ခံရန်	အလုပ်သမားများ၊ လယ်သမားများ၊ တောင်သူများ၊ မသန်စွမ်းသူများ၊ အမျိုးသမီးများနှင့် ကလေးသူငယ်များ၊		ချက် ရလဒ်များ
လက်ရှိဆောင်ရွက်လျက်ရှိသော တိုင်တန်းချက်စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး လုပ်ငန်းစဉ်များကို သုံးသပ်ရန်နှင့် တိုင်တန်းသူများအတွက် ပိုမိုအဆင်ပြေ လွယ်ကူပြီး ယုံကြည်မှုရရှိစေမည့် အစီအစဉ်တစ်ရပ် ရေးဆွဲဆောင် ရွက်ရန်	ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားသည့် ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းဒေသကြီးများမှ လူ့အခွင့်အရေး ဖောက်ဖျက်ခံရသည့် ဦးစားပေး သတ်မှတ်ခြင်းခံရသူများ	လူကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ စာ၊ အီးမေးလ်၊ ဝက်(ဘ်) ဆိုက် ဖြင့်ဖြစ်စေ လက်ခံရရှိသော တိုင်ကြားစာနှင့် မီဒီယာတွင် ထုတ်ပြန် ထား သော လူ့အခွင့်အရေး အခြေအနေ များကို စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း။ အလျင်အမြန် အရေးယူရန် လိုအပ်ပါ က ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးခြင်း	အချိန်မီ ဖြေရှင်း ဆောင်ရွက်ပြီးသော တိုင်တန်းချက် အချိုးအစား
လူ့အခွင့်အရေး ဖောက်ဖျက်ခံရမှုများ လျော့ချရန် ကြိုးပမ်းမှုကို အထောက်အကူပေးနိုင်သည့် အဓိက သက်ဆိုင်သူများနှင့် နီးကပ်စွာနှင့် စနစ်တကျ ဆက်လက်ထိတွေ့ ဆောင်ရွက်နိုင်စေမည့် ယန္တရားတစ်ရပ် တည်ထောင်ရန်	လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရအရာထမ်းများ၊ မီဒီယာနှင့် အရပ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ	အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ၊ အစည်းအဝေးများနှင့် ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခြင်း	သက်ဆိုင်သူများနှင့် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှု တိုးတက်လာခြင်း
ကော်မရှင်၏အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များအား အစိုးရက အကောင်အထည်ဖော်	လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊	ကော်မရှင်၏ အကြံပြု ချက်များအား အချိန်နှင့်တပြေးညီထိရောက် စွာ အကောင် အထည်	ကော်မရှင်၏ အကြံပြုချက်များအား

ဆောင်ရွက်မှုကို စောင့်ကြည့်ရန်အတွက် ယန္တရား တစ်ရပ် တည်ထောင်ရန်	မီဒီယာ၊အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အစိုးရအရာထမ်းများ	ဖော်နိုင်ရန်အတွက် အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဆက်သွယ် ဆောင်ရွက်ခြင်း	အစိုးရ အဖွဲ့အစည်းများမှ အကောင်အထည် ဖော် ဆောင်ရွက်မှုတိုးမြှင့် လာသည့် ရာခိုင်နှုန်း
လူ့အခွင့်အရေးဖောက်ဖျက်ခံရမှုအချက်အလက်များအား ကွန်ပျူတာတွင် မှတ်တမ်းတင်သည့် စနစ်တည်ထောင်ရန်	ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ကော်မရှင်ရုံးဝန်ထမ်းများ	လူ့အခွင့်အရေးဖောက်ဖျက်မှုများနှင့် အကျဉ်းထောင် အကျဉ်းစခန်းများ ကြည့်ရှု စစ်ဆေးခြင်းတို့အပါအဝင် အချက်အလက်များအား စနစ်တကျ မှတ်တမ်း တင်ခြင်းနှင့် စိစစ်ခြင်း	စုဆောင်းထားသော အချက်အလက်များ ပါရှိသည့် အစီရင်ခံစာများကို တစ်နှစ်လျှင် (၂) ကြိမ် ထုတ်ဝေခြင်း

၃.၂ ရည်ရွယ်ချက် - အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူ့အခွင့်အရေးအခြေခံမူများနှင့် စံနှုန်းများကိုပြည်တွင်းဥပဒေများ၊ မူဝါဒများနှင့် အစီအစဉ်များတွင် ထည့်သွင်းရန်			
လူ့အခွင့်အရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် လွှတ်တော်များသို့ အကြံပြု တင်ပြရန်		• ဥပဒေများ၊ မူဝါဒအဆိုပြုချက်များနှင့် အစီအစဉ်များကိုပြန်လည် သုံးသပ်ခြင်းနှင့် တင်ပြခြင်း • အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများကျင်းပခြင်း	လူ့အခွင့်အရေး စံနှုန်းများ၊ အခြေခံမူများနှင့် ညီသော ပြည်တွင်း ဥပဒေများ တိုးတက်လာမှု ရာခိုင်နှုန်း

ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင် (၄)-အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးစာချုပ်များသို့ ပါဝင်ချုပ်ဆိုခြင်းမှတစ်ဆင့် လူ့အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် မြှင့်တင်ရေး			
၄.၁ ရည်ရွယ်ချက်- မြန်မာနိုင်ငံမှ ပါဝင်ချုပ်ဆိုထားသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလူ့အခွင့်အရေးစာချုပ်များကို ပြည်တွင်း၌ ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းအားဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူ့အခွင့်အရေးအခြေအနေများခိုင်မာစေရန်			
မဟာဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်ချက်များ	ရည်ရွယ်သည့် အုပ်စုများ (အခွင့်အရေးရရှိသူနှင့် လုပ်ဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသူများ)	ဆောင်ရွက်ချက်များ	ရည်ညွှန်းကိန်းများ
မြန်မာနိုင်ငံမှ လက်မှတ်ရေးထိုး ပါဝင်ချုပ်ဆိုခြင်း မပြုရသေးသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေး စာချုပ်များကို လေ့လာသုံးသပ်ရန်	အစိုးရ	• ICCPR နှင့် UNCAT စာချုပ်များကို ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ခြင်း • UNCAT သို့ အစိုးရမှ ပါဝင်ချုပ်ဆိုရန် အစိုးရသို့အကြံပြုတင်ပြခြင်း • ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ၏ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူ စာချုပ် • ရွှေ့ပြောင်းအလုပ်သမားများ၏ အခွင့်အရေးဆိုင်ရာ သဘောတူ စာချုပ် တွင် ပါဝင်ချုပ်ဆိုရန် အစိုးရအား အကြံပြုတိုက်တွန်းခြင်း	ကော်မရှင်၏ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်နှင့် အမြင်များကို လွှတ်တော်နှင့် အစိုးရတို့က ထည့်သွင်း စဉ်းစားလက်ခံ၍ ပါဝင်ချုပ်ဆိုခြင်း

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးစာချုပ်များသို့ ပါဝင်ချုပ်ဆိုရန်အတွက် အစိုးရနှင့် အစိုးရအရာထမ်းများ၏ ထောက်ခံမှု ရရှိရေး ဆောင်ရွက်ရန်	အစိုးရ	နိုင်ငံတကာနှင့် ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ပံ့ပိုးမှုနှင့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခြင်းအားဖြင့် အစိုးရနှင့် အစိုးရအရာထမ်းများ၊ သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာနများအား အားပေး ဆောင်ရွက်ခြင်း	ကော်မရှင်၏ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်နှင့် အမြင်များကို လွှတ်တော်နှင့် အစိုးရတို့က ထည့်သွင်း စဉ်းစားလက်ခံ၍ လူ့အခွင့်အရေးစာချုပ်များတွင် ပါဝင် ချုပ်ဆို ခြင်း

ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင် (၅)-နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးယန္တရားများ၊ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ထိတွေ့ဆောင်ရွက်ခြင်းမှတစ်ဆင့် လူ့အခွင့်အရေး ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးနှင့် မြှင့်တင်ရေး			
၅.၁ ရည်ရွယ်ချက်-မြန်မာနိုင်ငံ၌ လူ့အခွင့်အရေးမြှင့်တင်ခြင်းနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ခြင်းတို့ ပိုမိုအားကောင်းလာစေရန်အတွက် နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးယန္တရားများ၊ နိုင်ငံတကာလူ့အခွင့်အရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ညှိနှိုင်းရန်၊ ထိတွေ့ ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်			
မဟာဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်ချက်များ	**ရည်ရွယ်သည့် အုပ်စုများ (အခွင့်အရေးရရှိသူနှင့် လုပ်ဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသူများ)**	**ဆောင်ရွက်ချက်များ**	**ရည်ညွှန်းကိန်းများ**
UN - UPR နှင့် အထူးလုပ်ငန်းစဉ်များ၊ အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းသူများ၊ လုပ်ငန်းအဖွဲ့များနှင့် ထိတွေ့ဆောင်ရွက်ရန်	လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အစိုးရအရာထမ်းများနှင့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တတ်သိပညာရှင်များ	မြန်မာနိုင်ငံနှင့် စပ်လျဉ်းသော UPR လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် အထူးလုပ်ငန်းစဉ်များအား အစိုးရနှင့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများအား သတင်းမျှဝေခြင်း အစိုးရနှင့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများမှ အဓိကပုဂ္ဂိုလ်များကို UPR လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် အထူးလုပ်ငန်းစဉ်တို့ကို လည်းကောင်း၊ အဆိုပါကိစ္စရပ်များတွင် ထိတွေ့ဆောင်ရွက်ချက်များကို	ကော်မရှင်အနေဖြင့် UPR လုပ်ငန်းစဉ်ကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် သတ်မှတ်ရက်အတိုင်း အချိန်မီ ဆောင်ရွက် နိုင်ခြင်း၊ အစီရင်ခံစာ တင်သွင်း သူများနှင့် လုပ်ငန်းအဖွဲ့များအား ပံ့ပိုး ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း

		လည်းကောင်း လေ့ကျင့်ပညာပေးခြင်း၊ အစိုးရက အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် အစိုးရက အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ကျန်ရှိနေသော အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်ရန် အားပေး ဆောင်ရွက်ခြင်း	
ကုလသမဂ္ဂ လူ့အခွင့်အရေးစာချုပ်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ထိတွေ့ဆောင်ရွက်ခြင်း	လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ အစိုးရ အရာထမ်းများနှင့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် တတ်သိပညာရှင်များ	မြန်မာနိုင်ငံနှင့် စပ်လျဉ်းသော လူ့အခွင့်အရေး စာချုပ်စာတမ်းအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းစဉ်များအား အစိုးရနှင့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများအား သတင်းမျှဝေခြင်း အစိုးရနှင့် အရပ်ဘက်အဖွဲ့အစည်းများမှ အဓိက ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကုလသမဂ္ဂလူ့အခွင့်အရေး စာချုပ်စာတမ်းအဖွဲ့အစည်းများကို လည်းကောင်း၊ အဆိုပါကိစ္စရပ်များတွင် ထိတွေ့ဆောင်ရွက်ချက်များကို လည်းကောင်း လေ့ကျင့်ပညာပေးခြင်း လူ့အခွင့်အရေးစာချုပ်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အပြီးသတ် လေ့လာသုံးသပ်ချက်များကို အစိုးရက အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပါဝင် ဆောင်	နှစ်စဉ်ထုတ်ဝေသော အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေးစာချုပ်အဖွဲ့အစည်းများ၏ အကြံပြုတိုက်တွန်းချက်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အကောင်အထည်ဖော်ရေး အစီရင်ခံစာ ကို စောင့်ကြည့်ခြင်း

		ရှက်ခြင်းနှင့် အစိုးရက အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရန် ကျန်ရှိနေသော လေ့လာ သုံးသပ်ချက်များကို အကောင် အထည်ဖေါ်ရန် အားပေး ဆောင်ရွက်ခြင်း	
နိုင်ငံတကာနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေး အစည်းအဝေးများတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ရန်	GANHRI၊ APF နှင့် SEANF	နိုင်ငံတကာနှင့် ဒေသဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေး အစည်းအဝေးများ တက်ရောက်ခြင်း အဆိုပါအစည်းအဝေးများမှ ထွက်ပေါ်လာသော ရလဒ်များ၊ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ပါရှိသည့် အစီရင်ခံစာအကျဉ်းချုပ်များကို လွှတ်တော်နှင့် အများပြည်သူတို့ တင်ပြခြင်း	တက်ရောက်ခဲ့သော အစည်းအဝေး အရေအတွက် အဆိုပါအစည်းအဝေးများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကော်မရှင်က ထုတ်ပြန်ခဲ့သော အစီရင်ခံစာ အရေအတွက်

ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင် (၆)-မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်၏ အဆင့်အားလုံးတွင် အရည်အချင်းပြည့်ဝပြီး လုပ်ငန်းအပေါ် သစ္စာရှိသည့် ဝန်ထမ်းများ ပါဝင်သည့် ဝန်ထမ်းအဖွဲ့တစ်ရပ် ဖြစ်ပေါ်လာစေရေး			
၆.၁ ရည်ရွယ်ချက်- အရည်အချင်းပြည့်ဝပြီး လုပ်ငန်းအပေါ်သစ္စာရှိသော ဝန်ထမ်းကောင်းများ ရရှိစေရန် ရွေးချယ်ခန့်အပ်ခြင်းနှင့် လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်း			
မဟာဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်ချက်များ	ရည်ရွယ်သည့် အုပ်စုများ (အခွင့်အရေးရရှိသူနှင့် လုပ်ဆောင်ရန် တာဝန်ရှိသူများ)	ဆောင်ရွက်ချက်များ	ရည်ညွှန်းကိန်းများ
ထိရောက်သော လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်မှုဘောင်နှင့် အစီအစဉ်တို့ကို ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ခြင်း	မြန်မာနိုင်ငံအမျိုးသားလူ့အခွင့်အရေးကော်မရှင်ဝန်ထမ်းအားလုံး	ပြည်တွင်းနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လူ့အခွင့်အရေး အသိပညာရရှိရေး၊ ရုံးလုပ်ငန်း ကျွမ်းကျင်မှု ကို ဦးစားပေးသည့် စွမ်းဆောင်ရည် တည်ဆောက်ရေးနှင့် လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အစီအစဉ်များ ချမှတ် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် စွမ်းဆောင်ရည် တည်ဆောက်ခြင်း	ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များ၏ စွမ်းဆောင်ရည်တိုးမြှင့်လာခြင်း ကော်မရှင်၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ တိုးတက်မြင့်မားလာခြင်း တစ်ဦးချင်း၏ လုပ်ဆောင်ချက် မှတ်တမ်းများ တိုးတက်လာခြင်း
၂၀၂၃ ခုနှစ်တွင် အရည်အချင်းပြည့်မီသည့် ဝန်ထမ်းအရေအတွက် ၃၀၅ ဦးအထိ	ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အကြီးတန်းစီမံခန့်ခွဲသူ ဝန်ထမ်းများ	ဝန်ထမ်းတစ်ဦးချင်းအတွက် လုပ်ငန်း သတ်မှတ်ချက်များ၊ တာဝန်များနှင့် ဆောင်ရွက်ရမည့်	လူ့အခွင့်အရေး စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ၊ မြှင့်တင်ရေးနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေး

ခန့်အပ်ရန်နှင့် လုပ်ငန်းခွင်၌ တည်မြဲစေရန်		လုပ်ငန်းများကို ရေးဆွဲ သတ်မှတ်ခြင်း ရှင်းလင်းတိကျသည့် လုပ်ငန်းတာဝန်နှင့် လူ့အခွင့်အရေး ဗဟုသုတ တို့အတွက် လေ့ကျင့် ပညာပေးခြင်း ဝန်ထမ်းအရေအတွက် တိုးတက်မှုကို အခြေပြု၍ လိုအပ်သည့် ရုံးသုံးပစ္စည်းကိရိယာများကို ထောက်ပံ့ပေးခြင်း သင့်လျော်သော လစာ၊ ခံစားပိုင်ခွင့်၊ လူမှုဖူလုံရေး၊ သက်သာချောင်ချိရေးနှင့် ဝန်ထမ်း တိုးတက်ရေးတို့အတွက် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးခြင်း ဝန်ထမ်းများသက်သာချောင်ချိရေး လုပ်ငန်းစဉ်များ ခေတ်မီစေရေး ဝန်ထမ်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည် ကျွမ်းကျင်မှုကို အသိအမှတ်ပြုပေးခြင်း	ဆောင်ရွက်ချက်များတွင် ဝန်ထမ်းများက ပိုမို၍ တာဝန်ယူလာကြခြင်း ကော်မရှင်က ကြော်ငြာသော ရာထူးများတွင် ကောင်းစွာ အရည်အချင်းပြည့်မီပြီး အတွေ့အကြုံရှိသည့် ဝန်ထမ်း လျှောက်ထားမှု လုံလောက်သည့် အရေအတွက် ရရှိခြင်း
ကော်မရှင်၏ မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းနှင့် အစီအစဉ်များကို စီမံခန့်ခွဲရာတွင် လည်းကောင်း၊ အကောင်အထည်ဖော်ရာ တွင် လည်းကောင်း၊ စောင့်ကြည့်လေ့လာ ရာတွင် လည်းကောင်း၊ ဝန်ထမ်းပိုမို ပါဝင်	ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များနှင့် ဝန်ထမ်းများ	ပုံမှန် ဝန်ထမ်းအစည်းအဝေးများ	ဝန်ထမ်းအားလုံး၌ ကော်မရှင်၏ မဟာဗျူဟာစီမံကိန်းနှင့် ဆက်စပ်သည့် တစ်ဦးချင်း၏ နှစ်စဉ်လုပ်ငန်းစီမံချက်များ ရှိကြခြင်း

ပတ်သက်လာစေရန်		ကော်မရှင်၏ နှစ်စဉ်လုပ်ငန်းစီမံချက်ကို စီမံချက်ပါဆောင်ရွက်ရမည့် အချက်များနှင့် စောင့်ကြည့်သုံးသပ်မှုများအတွက်ရက်သတ်မှတ်ချက် နှင့်အတူ ထုတ်ဝေခြင်း	
လိုအပ်သော ငွေကြေးအရင်းအမြစ်များကို နိုင်ငံတော်မှ ရရှိရေးနှင့် နည်းပညာ အကူအညီကို နိုင်ငံတကာ မိတ်ဘက်များ ထံမှ ရရှိရေးအတွက် တက်ကြွစွာ ထိတွေ့ ဆောင်ရွက်ရန်	လွှတ်တော်၊ အစိုးရနှင့် နိုင်ငံတကာ အဖွဲ့အစည်းများ	အဆိုပြုဘတ်ဂျက်ပါဝင်သည့် နှစ်စဉ်လုပ်ငန်း စီမံချက်ရေးဆွဲဆောင်ရွက်ခြင်း လူ့အခွင့်အရေးမြှင့်တင်ရေးနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဘဏ္ဍာငွေအရင်းအမြစ် ပိုမိုရရှိရေးအတွက် အစိုးရနှင့် လွှတ်တော်တို့အား အားပေး ဆောင်ရွက်ခြင်း	လူ့အခွင့်အရေးမြှင့်တင်ရေးနှင့် ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ပြည်နယ်၊ တိုင်းရုံးခွဲအသစ်များအတွက် လိုအပ်သော ဘဏ္ဍာငွေ တိုးမြှင့်ရရှိခြင်း